

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหางานวิจัย

สำนักงานอัยการสูงสุด มีสถานะเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ประเภทองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ โดยมีอัยการสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชา ซึ่งทิศทางการบริหารราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด ปี พ.ศ. 2551-2554 มีวิสัยทัศน์ (Vision) คือ "สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นสถาบันมาตรฐานระดับสากล ในการอำนวยความสะดวก การรักษาผลประโยชน์ของรัฐ การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม " จึงได้มีการกำหนดพันธกิจ (Mission) ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรที่สำคัญ คือ การ เสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการองค์กรและบุคลากรด้วยระบบการบริหารสมัยใหม่และการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และการ พัฒนาขีดความสามารถด้านทรัพยากรบุคคลของสำนักงานอัยการสูงสุด ให้มีประสิทธิภาพในการรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกไร้พรมแดน ซึ่งตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2553 มาตรา 23 ได้กำหนดให้ สำนักงานอัยการสูงสุด มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการและงานวิชาการ เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานอัยการ โดยสำนักงานอัยการสูงสุดได้จัดโครงสร้างองค์กรตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานอัยการสูงสุด (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549 และกำหนดให้งานพัสดุเป็นหน้าที่หนึ่งที่ละสำนักงานจะต้อง ปฏิบัติ มีข้าราชการธุรการของ ข้าราชการฝ่ายอัยการเป็นผู้บังคับบัญชา ปัจจุบัน อัยการสูงสุดได้มีการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอัยการสูงสุดทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร (สำนักงานอัยการภาค, สำนักงานอัยการจังหวัด, สำนักงานอัยการคดีศาลแขวง และสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว ที่เป็นหน่วยเบิกจ่าย) ตามคำสั่งสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ 264/2554 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2554 เพื่อให้การบริหารราชการเกี่ยวกับการพัสดุของสำนักงานอัยการสูงสุด มีประสิทธิภาพลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และเป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจตามหลักบริหารราชการแผ่นดิน ทำให้ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครจะต้องมีการบริหารงานพัสดุที่ครอบคลุมมากขึ้นเกือบทุกด้าน ซึ่งแต่เดิมอาจมีเพียงงานจัดซื้อพัสดุที่ใช้วงเงินงบประมาณเป็นหลักเท่านั้น แต่ในปัจจุบันต้องต้องปฏิบัติงานจ้างก่อสร้างที่ใช้ราคากลางเป็นหลักซึ่งมีการปฏิบัติงานหลายขั้นตอนรวมทั้งจะต้องปฏิบัติตามระเบียบหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวน โดยที่

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 ต.ค. 2547 วันที่ 6 ต.ค. 2548 และวันที่ 27 ต.ค. 2548 เห็นสมควรให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และให้ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถนำวิธีการดังกล่าวมาใช้ได้โดยกว้างขวางแพร่หลาย โปร่งใส มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ประหยัดงบประมาณของแผ่นดิน บังเกิดความคุ้มค่า ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และความรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของงาน เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ จึงปรับปรุงแก้ไขแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดหาพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (Information) ใน ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อมาได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 กำหนดให้เริ่มใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2549 เป็นต้นไป หากนอกจากที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 ให้การพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ หรือระเบียบอื่นของหน่วยงานนั้น ๆ ควบคู่ไป ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดเองก็ได้มีระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2554 อีกด้วย และการเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญที่มีระเบียบใช้เองและการมอบอำนาจให้ส่วนภูมิภาคในการบริหารราชการนี้เอง ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานเนื่องจากงานบางงานยังไม่เคยปฏิบัติมาก่อน ไม่มีวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดสารสนเทศ เอกสาร ข้อมูล การบริหารงานทรัพยากรบุคคลยังไม่สอดคล้องกับการบริหารจัดการองค์กรทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน เช่น บางสำนักงาน ผู้ปฏิบัติงานพัสดุไม่มีความรู้โดยตรง การโยกย้ายข้าราชการเพื่อปรับเปลี่ยนตำแหน่งที่มีทุกปี เป็นต้น

การบูรณาการบุคลากรที่มีความถนัดในแต่ละด้านในองค์กรที่มีความรู้ ความสามารถและสารสนเทศที่จำเป็น จะทำให้องค์กรลดความเสี่ยงในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีระบบการจัดการความรู้ (Knowledge Management System: KMS) จึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญ เป็นอย่างยิ่ง ที่จะช่วยในการบูรณาการดังกล่าว ซึ่งมุ่งเน้นการบริหาร องค์กร การใช้สารสนเทศ และการบริหารบุคลากร โดยในระบบ KMS นั้นมีระบบการจัดเก็บข้อมูล เอกสารที่สำคัญต่างๆ เกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการ ตลอดจน กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหาร การพัฒนาการทำงานของผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ให้มีความรู้ในเรื่องนั้นๆ มากยิ่งขึ้น ช่วยแก้ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นหรือคล้ายคลึงได้รวดเร็ว

ช่วยในการประสานงานระหว่างบุคคลหรือระหว่างหน่วยงาน ส่งผลให้องค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการค้นคว้า

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของฝ่ายพัสดุ กองคลัง สำนักงานอัยการสูงสุด โดยนำระบบการจัดการความรู้มาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

1.2.2 เพื่อสร้างระบบการจัดการความรู้ด้านพัสดุ หัวข้อการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (งานจัดจ้างก่อสร้าง)

1.2.3 เพื่อพัฒนาทักษะและแก้ปัญหาในการเปลี่ยนตำแหน่งงาน โดยใช้ประโยชน์จากระบบการจัดการความรู้

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาเชิงทฤษฎีและ/หรือเชิงประยุกต์

1.3.1. มีระบบการจัดการความรู้ทางของฝ่ายพัสดุ สำนักงานอำนวยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

1.3.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องอันประกอบด้วยผู้บริหาร หัวหน้างาน ผู้ปฏิบัติงาน และผู้สนใจทั่วไป สามารถเข้าใจ เข้าถึงองค์ความรู้ สามารถนำองค์ความรู้เหล่านั้นมาเลือกใช้ได้สะดวก ตรงตามวัตถุประสงค์และภารกิจของตน ส่งผลให้สามารถนำเอาองค์ความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เกิดมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ได้จากระบบการจัดการความรู้

1.3.3 เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การประสานงาน แก้ปัญหาวัฒนธรรมที่ติดกับงานประจำโดยใช้ประโยชน์จากระบบการจัดการความรู้

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

เนื่องจาก อัยการสูงสุด ได้มีการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอัยการสูงสุด ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร (สำนักงานอัยการภาค, สำนักงานอัยการจังหวัด, สำนักงานอัยการคดีศาลแขวง และสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว ที่เป็นหน่วยเบิกจ่าย)

ซึ่งบางสำนักงานยังไม่เคยปฏิบัติในบางขั้นตอนมาก่อน และมีระเบียบอยู่เป็นจำนวนมาก งานจ้างก่อสร้าง โดยวิธีการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นงานหนึ่งซึ่งในหลายสำนักงานยังไม่เคยปฏิบัติมาก่อน ผู้ค้นคว้าจะทำการศึกษาปัญหา ในการจัดการความรู้และการจัดทำระบบการจัดการ

ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานดังกล่าว เฉพาะสำนักงานอำนวยการ กองคลัง ฝ่ายพัสดุ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้สำนักงานในต่างจังหวัดต่อไป ดังนี้

- 1) หัวข้อความรู้ “งานพัสดุ”
- 2) หน่วยงานที่ค้นคว้าครั้งนี้ “สำนักงานอำนวยการ กองคลัง ฝ่ายพัสดุ” (อาคารหลัก เมือง)
- 3) บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย
 ผู้บริหาร คือ ผู้อำนวยการกองคลัง, หัวหน้าฝ่ายพัสดุ
 ผู้เชี่ยวชาญ คือ หัวหน้างานกลุ่มงานอาคาร สถานที่และยานพาหนะ
 ผู้ปฏิบัติงาน คือ ผู้ปฏิบัติงานพัสดุ กลุ่มงานอาคาร สถานที่และ
 ยานพาหนะ
- 4) ภารกิจ “งานจ้างก่อสร้าง โดยวิธีการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์”